

ipſius diſciplinę. ut nonnulli dicunt primum egiptiis
dominis propriis fertur eſſe partitus. Cuius diſciplinę
magiſtri menſores ante dicebantur. ſed Varro peritiſ-
ſimus latinorū huius nominis cauſam ſic extitiſſe com-
memorat dicens. prius quidem hoies per dimenſiones
terrarum terminis poſitis uagantibus populis pacis
utilia preſtitiffiſſe. deinde totius anni circulū menſtruali
numero fuiſſe partitos. vnde et ipſi menſes quod annū
metiātur edicti ſunt. Verū poſtquam ita reperta ſunt.
prouocati ſtudioſi ad illa inuiſibilia cognoscenda ce-
perunt querere quanto ſpacio a terra luna. a luna ſol
ipſe diſtar et. & uſq; ad uerticem cęli quanta ſe męſura
diſtenderet. quod peritiſſimos geometras aſſecutos
cōmemorat. Tunc & dimenſionem uniuerſę terrę pro-
babili refert ratione collectam. ideoq; factum. ut diſci-
plina ipſa geometrice nomen acciperet. quod per ſc̄la
longa cuſtodit. Hęc igitur diſciplina in tabernaculi
templiq; edificatione ſeruata eſt. ubi linealis menſurę.
vnius & circuli ac ſperę atq; hemiſperion. quadrāgulę
quoq; formę. & cęterarum figurarum diſpoſitio habi-
ta eſt. quorum omnium noticia ad ſpiritalē intellectū
non parum adiuuat tractatorem.

DE MVSIKA.

Ca. XXIII.

Muſica eſt diſciplina quę de numeris loquitur.
m qui ad aliquid ſunt. ideſt hiſ qui inueniuntur
in ſonis. ut duplum. triplum. quadruplum. &
hiſ ſimilia quę dicuntur ad aliquid. Hęc ergo diſciplina
tam nobilis eſt. tamq; utilis. ut qui ea caruerit. eccleſia
ſticum officium congrue implere non poſſit. Quidq;
enim in lectionibus decēter pronūciatur. ac quidquid
de pſalmis ſuauiſſe in eccleſia modulatur. huius diſci-
(plinę ſcientia ita temperatur.

& non solum per hanc legimus & psalmis in ecclesia. immo omne seruitiū dei rite implemus. Musica ergo disciplina per omnes actus uitę nostrę hac ratione diffunditur. primū si creatoris mādata faciamus. & puris mentibus statutis ab eo regulis seruiamus. Quidquid enim loquimur vel intrinsecus uenarū pulsibus commouemur . p̄ musicos rithmos harmonię uirtutibus probatur esse sociatū. Musica quippe scientia est bene modulandi. Quod si nos bona conuersatione tractāus. tali disciplinę probamur semper esse sociati. quādo uero iniquitates gerimus. musicā nō habemus. Cęlū quoq; & terra uel omnia quę in eis superna dispēstatione peragūtur. nō sunt nisi musica disciplina. cum Pithagoras hunc mundum per musicam conditum. & per eam gubernari posse testatur. Hęc & in ipsa q̄q; religione christiana ualde permixta est. ac idē fit. ut nō pauca etiā claudat atq; obtegat nonnullarū rerum musicarū ignorantia. Nam & de psalterij & citharę differentia. q̄dam non inconcinne aliquas rerum figuras aperuit. et decē cordarum psalterium nō importune inter doctos q̄rif. vtrum habeat aliquā musicę legem. quę ad tantū neruorum numerum cogat. an uero si non habet. eo ipso magis sacrate accipiendus sit. Ipse numerus uel p̄pter decalogū legis. De quo item numero si queratur. non nisi ad creatorem creaturamq; referendus est. uel p̄p̄t expositū ip̄m denariū. Et ille numerus edificatōis templi qui commemoratur in euangelio. xl. scilicet. & vi. annorum. nescio quid musicum sonat. & relatus ad fabricam dominici corporis propter quam templi mētio facta est. cogit nonnullos hereticos cōfiteri filium dei. non falso sed uero. & humano corpore indutum. Itaq; & numerum & musicā plerisq; locis in sanctis scripturis honorabiliter p̄sita inuenimus. Nō enim audiēdi sunt errores gentiliū superstitionū. qui nouē musas

Si loquor & memore filias est
Viro quo nescio quomodo
rerum doctior uel uelior et
tatem nescio quam non enim
apud tres archas tenui limi
in templo Apollinis diuini p̄
ficum pulchriora inuenerunt. & p̄
enere. ita conquire re oper
eque potiore expectarent. & p̄
nouem ap̄ omnes esse empta
debetentur. quibus potiora e
impollente uocabula. Sic ergo
militares fabri tenes creati
propter ea illa ciuitas locauer
uolere. aut eos se cuiusquam
firmiter. sed quia tale erit
sonum que materies conueni
neura. Aut enim uoce clama
cius huc organo canunt. a
tubarū. aut p̄p̄t. licet in cyth
bulberatis. que per uocatio
in habet quod Varro renu
non debemus propter superi
musicam iugeri. quid inde un
fuit incipere potuerim
uocem quocumque. si aliquid e
nos quod in ista capiendi
legem si ueras dulcere non
tam dicit esse Mercurij. aut
relicta fuerunt. & que corde
cetera uel maluerunt. prop̄
cuiusmodi est. Immo uero qu
cetera est. deum sui esse in
morum.

& Iouis & memorie filias esse finxerunt. Refellit eos Varro. quo nescio utrum apud eos quisquam talium rerum doctior uel curiosior esse possit. Dicit enim ciuitatem nescio quam (non enim nomen recolo) locasse apud tres artifices terna simulachra musarum. quod in templo Apollinis donum poneret. ut quisquis artificum pulchriora formasset. ab illo potissimum electa emeret. ita contigisse ut opera sua illi quoque artifices eque pulchre explicarent. & placuisse ciuitati omnes nouem. atque omnes esse emptas. ut in Apollinis templo dedicarentur. quibus postea dicit Hesiodum poetam imposuisse uocabula. Hic ergo Iupit̄ nouē musas genuit. sed tres fabri ternas creauerunt. Tres autem non propter ea illa ciuitas locauerat. quidā in somnis eas uiderat. aut tot se cuiusquam illorum oculis demonstrauerant. sed quia facile erat animaduertere omnem sonum quę materies cantilenarum est. triformem esse natura. Aut enim uoce editur. sicut eorum est qui faucibus siue organo canunt. aut flatu. sicut tubarum & tibarū. aut pulsu. sicut in cytharis. & tympanis. & quibuslibet aliis. quę percutiēdo canora sunt. Sed siue se ita habeat quod Varro retulit. siue non ita. nos tamen non debemus (propter superstitionem profanorum) musicam fugere. si quid inde utile ad intelligendas sanctas scripturas rapere potuerimus. nec ad illorū theatricas nugas cōuertī. si aliquid de cytharis & de organis (quod ad spiritalia capiēda ualeat) disputemus. Neque enim & litteras discere non debuimus. quia eorum deum dicunt esse Mercuriū. aut quia iusticie uirtutisque templa dedicarunt. & quę corde gestanda sunt. in lapidibus adorare maluerunt. propter ea nobis iusticia uirtusque fugienda est. Immo uero quisquis bonus uerusque christianus est. deum sui esse intelligat ubicumque inuenit ueritatem.